

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В ЄС

Рівень вищої освіти –перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 4 від 28 листопада 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Захист прав споживачів в ЄС
Викладач (-і)	Гришко Уляна Петрівна, к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	uliana.hryshko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є споживчі відносини щодо захисту прав споживачів, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різними суб'єктами. Програма навчальної дисципліни складається зі <u>змістовного модуля, який включає ряд тем:</u> 1. Правові основи захисту прав споживачів в ЄС. 2. Інституційне забезпечення захисту прав споживачів в ЄС. 3. Правовий статус споживача в ЄС. 4. Особливості захисту прав споживачів в ЄС за договорами купівлі- продажу. 5. Реалізація прав споживачів в ЄС за договорами про надання послуг. 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів в ЄС. 7. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав споживачів в ЄС. Захист прав споживачів в ЄС із застосуванням норм європейського законодавства та національного законодавства країн ЄС дає можливість опанувати доктринальні підходи та правове регулювання споживчих правовідносин в ЄС; права та обов'язки споживачів в ЄС, передбачені як національним законодавством країн ЄС, так і міжнародними актами; права та обов'язки продавців, надавачів послуг, виконавців робіт; юридичні способи та засоби захисту прав споживачів в ЄС. <u>Основними джерелами</u> регулювання захисту прав споживачів в ЄС виступають Директива 2011/83/ЄС про права споживачів, Директива 93/13 про несправедливі умови в договорах зі споживачами, Директива 99/44 Європейського Парламенту та Ради ЄС про продаж товарів споживачам та пов'язані із цим гарантії та ряд інших Директив і Резолюцій. Вивчення європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів спрямоване на формування знань з метою забезпечення високого рівня захисту прав споживачів. Підготовка фахових юристів повинна бути спрямована на те, щоб випускники вищих юридичних закладів оволоділи необхідними знаннями до надання правової допомоги споживачам, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва з врахуванням норм європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів.	

3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Захист прав споживачів в ЄС» є поглиблення системи знань щодо правового регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів в ЄС, системи прав та обов'язків споживачів в ЄС, особливостей захисту прав споживачів за договорами купівлі-продажу, за договорами про надання послуг в ЄС. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Захист прав споживачів в ЄС» є формування у здобувачів теоретичного розуміння поняття «споживач» за законодавством ЄС, способів та форм захисту прав споживачів в ЄС, а також вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, проводити правовий аналіз ситуацій, які потребують відповідного правового вирішення.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. <u>Фахові компетентності:</u> СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності в Україні та світі, розуміння її правової природи. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ, які мають міжнародне чи національне значення. <u>Програмні результати:</u> ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	
5. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова		
8	081 Право	4	вибіркова		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема		кількість год.			
		лекції	заняття	сам. роб.	
Модуль І.					
Тема1. Правові основи захисту прав споживачів в ЄС.		2	2	8	
Тема 2. Інституційне забезпечення захисту прав споживачів в ЄС.		2	2	8	
Тема 3. Правовий статус споживача в ЄС.		2	2	8	
Тема 4. Особливості захисту прав споживачів в ЄС за договорами купівлі- продажу.		2	4	9	
Тема 5. Реалізація прав споживачів в ЄС за договорами про надання послуг		2	4	9	
Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів в ЄС.		-	2	9	
Тема 7. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав споживачів в ЄС.		2	2	9	
ЗАГ.:		12	18	60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті, затвердженими Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf				
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами одної письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 9 семінарському занятті та охоплює змістовний модуль, який складається із 7-ми тем. На модульну контрольну роботу виносяться 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 20 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та</i>				

	розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п. 2.6., пп. 3.1.1.3., 3.1.1.4 «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол № 13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються пп. 3.2.2. «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється викладачем на останньому семінарському занятті у семестрі відповідно до п. 2.6. «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу. Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри* <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Академічна доброчесність:

Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску

заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 3.1.2 «Методичні рекомендації до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»)<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Банасевич І.І. Поняття «споживач» відповідно до законів України та Європейського Союзу. *Право і суспільство*. 2020. Вип. 2. -С. 3-9.
2. Банасевич І.І. Договір у механізмі правового регулювання відносин за участю споживачів. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2022. вип.60. С. 99-108
3. Білоусов Ю. В., Черняк О. Ю. Цивільно-правовий статус споживача у контексті адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу: монографія. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України. 2010. 239 с.
4. Гришко У.П. Захист прав споживачів в Європейському Союзі. Scientific opinions about law and history: collective monograph / Kuzmenko I., Koropatov O., Liubchik V., Dumanskyi R. etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2022. 240 p. P.89-112.
5. Гришко У.П. Формування європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №8. С.103-106
6. Дір І.Ю. Основні інституції Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2024. Випуск 82: частина 3. С.207-213
7. Ханик-Посполітак Р. Ю. Захист прав споживачів у Європейському Союзі / [Ханик-Посполітак Р. Ю.] // *Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія"*. Вид. 10-ге, змін. і доповн. Харків : Право, 2021. Тема 15. С. 305-332.
8. Плотнікова М. В., Швагер О. А. Позасудові способи захисту прав споживачів фінансових послуг: адаптація українського законодавства до права Європейського Союзу. *Проблеми цивільного та господарського права*. 2022. №4. Ч.3. С.102-110. http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/4/part_3/18.pdf
9. Правове регулювання сфери захисту прав споживачів у Європейському Союзі та Україні (комплексне порівняльно-правове дослідження)/ Ісічко А., Мінін О., За заг.ред. І.А.Грицяка. К: ТОВ «Атіка Н», 2005. 256с.
10. Ханик-Посполітак Р.Ю. Захист прав споживачів у Європейському Союзі. URL:http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19150/KhanykPospolitalak_Zakhyst_prav_spozhyvachiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y
11. Яворська І., Пристай Р. Захист прав споживачів при укладенні електронних договорів в рамках Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Том 2, №74. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/273706/269050>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках.

1. Гришко У.П. Захист прав споживачів в ЄС: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання

спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 30 с. <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Гришко У.П. Захист прав споживачів в ЄС: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 38 с. <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

**Викладач: Уляна ГРИШКО,
доцент кафедри цивільного права**